

Tallinna

POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, ELKNÜ komitee ja ametliikingsimõtte haldamisel

Nr. 36 (107) Laupäeval, 22. novembril 1952. a. IV aastakäik

Студенчество мира в первых рядах борцов за мир

17 ноября студенчество всего мира отметило международный день студентов — день смотра своих боевых сил в борьбе за прочный мир, демократию, дружбу народов и счастливую молодость.

Международный союз студентов, объединяющий более 5 миллионов студентов 71 страны, твердо шагает в рядах Всемирной федерации демократической молодежи вместе с прогрессивной молодежью всего мира. На агрессивные происки англо-американских поджигателей войны Международный союз студентов отвечает дальнейшим сплочением своих рядов и всемерным протестом в духе торжественной клятвы молодых борцов за мир, данной участниками Всемирного фестиваля молодежи и студенчества в Берлине: «... В этот торжественный час мы клянемся быть верными делу мира».

На молодежи и студенчестве особенно тяжело отзывается гонка вооружения, проводимая правящими кругами капиталистических стран под руководством кучки миллиардеров Валл-Стрита. По улицам Западно-германских городов маршируют наемники под командой американских офицеров и гитлеровских генералов. Над небом Европы клубится дым военных заводов Рура. Раздаются военные команды на улицах Токио. По дорогам Англии и Франции, Италии и Дании мчатся грузовики с американскими солдатами. Пылают города и села героической Кореи. В жертву милитаризации стран Северо-атлантического блока принесено большинство политических прав молодежи. Военная экономика резко снижает жизненный уровень.

В особенно тяжелых материальных условиях находится студенчество. Так, во Франции лишь 6 процентов студентов получают стипендию (которая кстати в три раза ниже жизненного минимума). В США положение еще хуже — там получают стипендию всего 3 процента студентов. Учебные заведения США в значительной мере военизируются. Все средства идеологического воздействия направлены на воспитание звериных инстинктов, разложение морального облика молодежи.

Прогрессивная молодежь Германии и Франции, Италии и Англии, Японии и Скандинавских стран все яснее видит, что улучшить жизнь можно лишь активно борясь за мир. Мир — это главное желание молодежи. Юноши и девушки всех стран, готовясь к Конгрессу народов в защиту мира, усиливают единство своих рядов, пополняют их теми, кто еще недавно не понимал всего значения этой грандиозной борьбы, но сама жизнь доказала им необходимость этого.

Великим вдохновляющим примером молодежи всего мира служат советское молодое поколение, ленинско-сталинский комсомол. Молодежь, освобожденная от капиталистических оков, сильная, решительная и жизнестойкая, строит под руководством коммунистической партии свое светлое будущее, не зная трудностей, с которыми приходится бороться молодежи стран капитала.

Нам уже не приходится учиться в таких условиях, как хотя бы некоторым нашим преподавателям — доц. Э. Соонвальд, ст. преп. Э. Вильберт и др. Перед нами открыты все возможности для успешной учебы, и культурного отдыха. Образовалось новое поколение студенчества, к лучшим представителям которого относятся например студенты Л. Кульбас, Э. Галинский, Х. Меллер, О. Терно и многие другие. Мы даем свой вклад в дело укрепления мира своей учебой и работой, направленной на дальнейшее укрепление нашей прекрасной Родины.

Наши впечатления

Приглашение принять участие в VIII научно-технической конференции Tallinnского политехнического института было встречено у нас, в Ленинградском электротехническом институте им. В. И. Ульянова (Ленина) с большим энтузиазмом. Ценная инициатива ТПИ давала возможность обменяться опытом и значительно улучшить работу СНО.

Мы приняли участие в работе электроэнергетической секции конференции и должны отметить хорошую подготовку докладов и активное участие в обсуждении докладов большинства студентов, присутствовавших на заседаниях секции.

Посвящение конференции вопросам производственной практики очень важно и доклад, отражающий самостоятельную работу студентов, были прослушаны нами с большим

интересом. Особенно хорошее впечатление произвели доклады тов. Терно, творчески подошедшего к проблеме улучшения схемы коммутации собственных нужд на электрической станции, и тов. Сийтан, глубоко рассмотревшего систему охлаждения трубогенераторов с водородным охлаждением.

К работе конференции следует шире привлекать студентов младших курсов.

В нашей дальнейшей работе следует всемерно укреплять и развивать связь между ТПИ и ЛЭТИ как по вопросам научной работы студентов, так и по вопросам подготовки научных кадров, учебно-методической работы и научно-исследовательской работы кафедр.

Студенты ЛЭТИ им. В. И. Ульянова (Ленина)
В. И. АНУФРИЕВ
В. С. ДМИТРИЕВСКАЯ

Üliõpilaste VIII teadusliku konverentsi kokkuvõtteid

15. novembril toimus rahvusvahelise üliõpilaspäeva temaatilise õhtuna üliõpilaste VIII teadusliku tööstuspraktika konverentsi lõpp-plenaaristung.

Suure tähelepanuga kuulasid osavõtjad ELKNÜ Keskkomitee sekretäri B. Tolbasti ettekannet „Maailma üliõpilaskond võitluses rahu eest“. Sm. Tolbast näitas huvitavate faktide ning kodanlike riigimeeste endi ülestunnistuste põhjal, kui raskeks on muutunud noorsoo olukord kodanlikes riikides. USA suurkapitalistid sunnivad nii ameerika rahvaie kui ka kõigile marsaliseeritud maadele peale relvastumise võidujooksu.

Meie, nõukogude üliõpilaskond, võime aga auga olla meie maa rahuiliku ülesehitustöö hiigledeu-sammude tunnistajaks.

Partei XIX kongressi otsused näitavad meile kätte tee helge tuleviku poole. Kogu meie rahva, seehulgas ka üliõpilaste ülesanne on kaasa aidata partei direktiivide täitmisele.

Üliõpilaste kõige esimeseks kohuseks on hästi õppida, saada eeskujulikeks insenerideks, kes suudavad valitseda ja juhtida uut nõukogude tehnikat. Et omandada selliseid sügavaid teadmisi, on tarvis palju iseseisvalt töötada ja ühtlasi omandada enesekindlusi nii teoreetiliste arvutuste kui ka laboratoorse katsete teostamise alal.

Mõistes iseseisva teadusliku töö suurt tähtsust, on ligi 400 eesrindlikku üliõpilast koondunud Üliõpilaste Teadusliku Ühinu ridadesse. Kui suurt kasu toob töö ÜTU ringides, seda näitab juba seegi asjaolu, et ÜTU aktivistidest on võrsunud peaegu kõik TPI viimaste aastate aspirandid, nagu näiteks: Harald Velner, Paul Kaasik, Hanno Silmala, Usi Raukas ja teised, samuti aga ka TPI noored õppejõud sm-d Georgi Oserov ja Jevgeni Petuhhov.

Ühtlasi on selgunud, et tulevased insenerid on juba üliõpilasaastais võimalised mitte ai-

nult ise õppima, vaid abistama stahhaanovlasti ja töölist oma tehniliste teadmiste tõstmisel. Seda näitavad arvukad üliõpilaste poolt käitistes läbiviidud vestlused ja loengud. Üliõpilased on võimalised mitte ainult teostama eksperimente ning uurimusi oma teadmiste süvendamiseks, vaid lahendada ka väga tähtsaid praktilisi probleeme. Seda tõestab äsja autasustatud U. Rosme ja H. Parmase töö kukersitsemmentide tootmise ja kasutamise alal v.-õp. V. Kikase juhtimisel. Niisama suure teadusliku ja rahvamajandusliku tähtsusega on ka Mihkel Veiderma töö „Põlevkivi bensini uurimine füüsikalise-keemiliste meetoditega“. Väga häid rakendusliku tähtsusega tulemusi on andnud üliõpilaste Mikkali, Soo, Pata, Jooritsa, Ruubeli jt. uurimused. Viimastel kuudel on meie üliõpilaste aktiivsus märgatavalt kasvanud. Praegu on juba üle 20 üliõpilase võtnud endale konkreetseid tähtajalised ülesanded ka teedrite ning ettevõtete vahel sõlmitud koostöölepingute raames.

Töötajatega sidemete tugevdamine ning puuduste põhjalik analüüsimine olid meie äsjalõppenud üliõpilaste 8. teadusliku konverentsi tähtsaid ülesandeid. Konverents näitas, et meie üliõpilased on tööstuspraktikal teinud suure töö töötajate abistamiseks, omandades samal ajal ise laialdasi praktilisi kogemusi. Märkimisväärsete näiteks üliõpilaste V. Mikkali, M. Kiileri ja A. Palsi töö tehases „Kрасный Химик“. Üliõpilased uurisid koostööd eraldamist väga madala kontsentratsiooniga lahustest ning avastasid võimalused väärtusliku metalli „kinnipüüdmiseks“ tehase jääkproduktidest. Töö leidis kõrget tunnustust tehase juhtkonna poolt ja rakendatakse tööstuses. Suurepäraseid võimalusi tootmise tehnoloogia parandamiseks näitas sm. E. Lippmaa ettekanne pöörleva retordi bilansikatte teostamisest Kohtla põlevkivikombinaadis. Suure täht-

susega on sm. H. Aherma uurimus põlevkiviõlide stabiilsuse tõstmisest õhuhapniku suhtes, sest oksüdatsiooniküsimus raskendab praegu väärtuslike põlevkiviõlide ja besini kasutamist. Suurt abi meie keramiiditööstusele pakub üliõpilaste A. Jooritsa ja A. Sumbaki uurimus. Samuti evivad praktilist tähtsust mehaanikateaduskonna üliõpilaste O. Terно, U. Soodla, C. Käsnapuu jt. uurimistööd.

Märkimisväärse kriitika ning ettepanekutega kaubandusorganisatsioonide töö parandamiseks esines konverentsil rida majandusteaduskonna üliõpilasi.

Nii võib konverentsi pidada üldiselt õnnestunuks ja oma põhiülesandele tänuks. Eriti positiivse joonena tuleb märkida paljude sektioonides käitiste esindajate aktiivset osavõttu, mis näitab, et asustate eesrindlikud töötajad pööravad suurt tähelepanu üliõpilaste uurimistöödele. Samuti tuleb kõrgelt hinnata külaliste osavõttu, kes olid saabunud Leningradi V. I. Uljanovi (Lenini) nimelise Elektrotehnika Instituudist, Leningradi Mäeinstituudist ja Tartu Riiklikust Ülikoolist.

VIII konverents näitas avaraid võimalusi üliõpilaste ja praktikute koostööks tootmisprobleemide lahendamisel. Ei saa aga sugugi öelda, et need võimalused oleksid täielikult kasutatud. Tööstuspraktikal viibis ligi 600 TPI üliõpilast, aga konverentsi tööde ettevalmistamisest võttis osa ainult 55 üliõpilast, s. o. vähem kui 10%. Mitmed konverentsi tööd olid kirjeldavat laadi ega näidatud üliõpilaste osa tootmise racionaliseerimise ning parandamise küsimustes. Seepärast seisab meie üliõpilaskonnal eesotsas ÜTU ja komsomoliorganisatsiooniga ees veel väga suur töö, et tõsta üliõpilaste teadlikust ning tulevikus uurimistöödele kaasa tõmmata enamik praktilisel viibivast üliõpilastest.

U. NIGUL (E-93)

MINEVIK JA TÄNAPÄEV

Avaldame mehaanikateaduskonna dekaani Stalini preemia laureaadi dotsent Eugen Soonvaldi kirjutise õppetööst kodanluseaegses Tallinna Tehnikaülikoolis. Sm. Soonvaldil õnnestus ühena vähestest lõpetada see õppeasutus kõigi majanduslike raskuste kiuste, tänu oma suurele visadusele ja töökuuele.

Nõukogude võimu ajal on Tallinna Polütehniline Instituut läbi teinud tormilise arengu. Allpool annan edasi oma mõningaid mälestuse õppetööst Tallinna Tehnikaülikoolis kodanliku korra ajal.

Mehaanikateaduskond, kus õppis, polnud iseseisev teaduskond, vaid ehitusteaduskonna osakond ilma laboratooriumiteta ja suunavate kateedriteta. Õppetöö, mis oli täielikult „akadeemilise vabadusega“, kujunes vabatahtlikuks iseseisvaks tööks. Õppejõudude enamus, eriti vanemad kursused, olid tunnitasu alusel töötavad käitiste insenerid. Puudusid täielikult teadusliku kraadiga õppejõud, mille tõttu loengud toimusid sageli äärmiselt madalal teaduslikul tasemel või halvimal juhul kujutasid endast mingisuguse raamatu katkendlikku konspekti, mille järgi oli töiseid raskusi eksamiks ettevalmistamisel. Hankida aga vastavat kirjandust oli omaette probleem, kuna tolleaegses raamatukogus oli õpikuid kaunis vähe. Kasutatav kirjandus oli peamiselt saksakeelne, venekeelse kirjanduse kasutamist ei peetud soovitatavaks.

Õppemaks oli 150 krooni aastas, iga eksami vastuvõtmise eest tuli tasuda 3 krooni, stipendiumeid praktiliselt ei olnud. Majanduslike raskuste tõttu tuli sageli õpingud katkestada. Nii suurt üliõpilaste väljalangemist kui esines tollal, ei osata praegu ette kujutada. 50 sisseastujast 1936. a. lõpetas 1940. a. ainult 3 (!) üliõpilast, tänu ainult oma suurele visadusele majanduslike raskuste ületamisel.

Mehaanikateaduskond asutati iseseisva teaduskonnana nõukogude võimu viljastavais tingimustes. Viimaste aastate jooksul on kujundatud õppetööks kolme ja tsehhiga, on kujunemas masinaehituse tehnoloogia laboratoorium, kuhu on juba muretsetud arvukalt täpseid mõõduuriistu. Arendamisel on ka metallide tehnoloogia laboratooriumid. Tõhusat tööd teevad ka elektrikud ja soojusenergeetikud. Huvitavaks võrdluseks võib tuua näite aastast 1938, kui kerkis täie taruvisega üles õppetöökoja kujundamine. Suurejoonelisel määral selleks 2000 krooni (osa korraldiku treipiingi tolleaegsest hinnast).

Õppejõudude kollektiiv teaduskonnas täieneb aastast aastasse, tõuseb õppejõudude kvalifikatsioon. Õppetöö antud olukorras on midagi muud kui varem. Pole tarvis enam muret tunda kirjanduse puudusest, on vaid tarvis seda kasutada. Igal sammul on tunda õppejõudude suunavat ja abistavat kätt. Sellistes tingimustes õppimisel ei tohiks olla ühelgi üliõpilasel raskusi stipendiumi saavutamisel.

Oma ülesannetega õppe- ja teaduslikus töös on mehaanikateaduskonna kollektiiv seni toime tulnud seepärast, et ta järjest paremini mõistab nõukogude kõrgema kooli ülesandeid. Eriteadlaste ettevalmistamine teaduskonnas ei toimu mitte enam „akadeemilise vabaduse“ vaimus, vaid kommunistliku ideelisuse vaimus, ustavuse vaimus sotsialistlikule kodumaale. Meie valmistame ette spetsialiste, kes omavad laialdast poliitilist ja kultuurilist silmaringi, sügavaid teadmisi, kes oskavad rajada uusi teoorias ja praktikas, kes pole rutiini kütteks, kes oskavad siduda teadusliku tööd praktilise ülesehitusega, kes on suutelised mobiliseerima rahvahulki sotsialistliku ülesehituse ülesannete täitmisele.

Dois. E. SOONVALD

Zabota o studenctse

17 ноября ежегодно прогрессивная молодежь отмечает международный день студентов. В этот день подводится итог борьбы студентов за мир, свободу, демократию, за счастливое будущее народов.

Наша молодежь самоотверженно помогает проводить в жизнь решения XIX съезда партии о плане построения коммунизма в нашей стране, чтобы превратить Советский Союз в еще более могучее и сильное государство.

Партия и правительство оказывают нашу молодежь повседневной заботой. Нам открыты все двери учебных заведений, у нас учатся каждый, кто желает. Сейчас уже у нас 888 высших учебных заведений, в которых обучаются 1 милли-

он 400 тысяч студентов — на 75% больше, чем до войны. В соответствии с задачами дальнейшего развития народного хозяйства и культурного строительства по V пятилетнему плану в 1955 г. выпуск специалистов из высших учебных заведений увеличится, примерно, в 2 раза по сравнению с 1950 г.

Советская молодежь высоко ценит великое счастье жить, работать и учиться в стране победившего социализма. Большие патриотическими делами отвечает она на сталинскую заботу партии.

Наша задача, задача советского студенчества учиться так, чтобы стать квалифицированными специалистами.

Л. ИГРИЦКАЯ (K-93)

